



Αντί επιλόγου : Παιδεία: Η παγκόσμια γλώσσα του μέλλοντος



Χρήστος Μπεζιρτζόγλου,
Άλληλον μέντορας Σταδιοδρομίας, Φυσικός, Στέλεχος Ευρωπαϊκής Επιτροπής,
Μέλος του ΔΣ της ΑΛΛΗΛΟΝ
[Christos Bezirtzoglou | LinkedIn](#)

Από την Eliza στο ChatGPT

Μια φορά και ένα καιρό, στο μακρινό έτος 1964, δημιουργήθηκε το πρώτο γνωστό πρόγραμμα «Τεχνητής Νοημοσύνης»¹, με την ονομασία [ELIZA](#). Ο γράφων το άρθρο είχε και αυτός, όπως και πολλοί άλλοι, εντυπωσιαστεί με τις δυνατότητες του προγράμματος και πίστευε ότι παρόμοια προγράμματα θα εμφανιζόντουσαν σύντομα.

Ευτυχώς τον Νοέμβριο του 2022 περάσαμε από την μακρά εποχή του χειμώνα στο καλοκαίρι της Τεχνητής Νοημοσύνης με την έλευση του [ChatGPT](#)². Η νέα εποχή της «[παραγωγικής τεχνητής νοημοσύνης](#)» είναι εδώ.

Εφαρμογές^{3 4 5 6}, όπως το ChatGPT, το [new Bing](#), το [LensaAI](#) και το [DALL·E](#), είναι ανάμεσα στα πλέον πρωτοποριακά προγράμματα αυτής της τεχνολογικής άνοιξης, η οποία προκαλεί τεράστιες αλλαγές καθώς μπορεί να συντάξει κείμενα ή να δημιουργήσει φωτογραφίες

σχεδόν όπως ο άνθρωπος, ανταποκρινόμενα στα απλά ερωτήματα που του βάζουν οι χρήστες, αλλά βασιζόμενα σε κείμενα που έχουν «μελετήσει».

Η θέση της Παιδείας στην νέα εποχή

Η εκπαίδευση δεν είναι μόνο ένα εργαλείο ανάπτυξης - σε ατομικό, κοινότητας ή/και έθνους. Είναι το θεμέλιο για το μέλλον μας. Είναι η γνώση και η δυνατότητα που δίνει στον άνθρωπο να κάνει σωστές επιλογές. Είναι το εργαλείο που θα ενθαρρύνει τους νέους να κυνηγήσουν τα όνειρά τους και να δημιουργήσουν την καλύτερη κοινωνία του μέλλοντος.

Ας προσπαθήσουμε να αναφέρουμε ποιες είναι οι δεξιότητες που θα πρέπει να αναπτύξουν οι νέοι αλλά και ποιος πρέπει να είναι ο στρατηγικός σχεδιασμός της παιδείας του μέλλοντος.

Μήνυμα προς εθνικούς και ευρωπαϊκούς πολιτικούς

Επενδύοντας στην παιδεία, επενδύουμε

στο μέλλον της Ελλάδας!

Οι πανεπιστημιακοί στις ΗΠΑ, έχουν αρχίσει να μεταβάλλουν την εκπαιδευτική διαδικασία μετά την εμφάνιση των νέων καινοτόμων εφαρμογών τεχνητής νοημοσύνης⁷, γεγονός που ίσως αποτελεί την αρχή μιας τεράστιας αλλαγής στη διδασκαλία και την εκμάθηση. Πολλοί καθηγητές επανασχεδιάζουν από την αρχή τα μαθήματα που διδάσκουν, προσθέτοντας περισσότερες προφορικές εξετάσεις, ομαδικές εργασίες, καταργούν τις εργασίες που υποβάλλονται διαδικτυακά εξ αποστάσεως και προκρίνουν εξετάσεις ή/και χειρόγραφες εργασίες εντός των πανεπιστημιακών αιθουσών⁸.

Ο Edgar Morin έγραψε στην δεύτερη από τις επτά αρχές για την παιδεία του μέλλοντος⁹ ότι:

Η παιδεία οφείλει να μυήσει τον πολίτη της νέας χιλιετίας στους τρόπους και τις μεθόδους, με τις οποίες προσεγγίζονται οι κατηγορίες του πλαισίου, της σφαιρικότητας, του πολυδιάστατου και του πολύπλοκου. Η μέχρι τώρα παιδεία «δεν μας έμαθε να συσχετίζουμε τις γνώσεις, αλλά να τις διαχωρίζουμε, να τις περιχαράκωνουμε και να τις απομονώνουμε». Απαιτείται λοιπόν μια μεταρρύθμιση της σκέψης, προκειμένου να εξασφαλιστεί η ίδια μας η ικανότητα να οργανώνουμε τη γνώση.

Το σχολείο του μέλλοντος, το σχολείο [STEAME](#), θα πρέπει να καλύπτει το πλήρες φάσμα των διαθεματικών και διεπιστημονικών προτεραιοτήτων, δηλαδή "Επιστήμη, Τεχνολογία, Μηχανική, Τέχνες, Μαθηματικά και Επιχειρηματικότητα". Η ψηφιακή μάθηση και τα καινοτόμα τεχνολογικά εργαλεία γίνονται αναντικατάστατο μέρος της ολιστικής διαδικασίας μάθησης.

Η τρέχουσα πρόοδος της τεχνητής νοημοσύνης βασίζεται ακόμα στο μέγεθος - δηλαδή στο πόσα πολλά δεδομένα μπορεί να έχει διαβάσει ένα νευρωνικό δίκτυο πριν συνδυάσει συνάψεις και δώσει απαντήσεις - και όχι στην ποιότητα - που είναι η ειδοποιός διαφορά με την ανθρώπινη λογική. Η όπως το ανέφερε με απλά λόγια ο νέος υπουργός παιδείας «*Θέλουμε τα παιδιά λιγότερο σαν σκληρούς δίσκους και περισ-*

σότερο ως επεξεργαστές».

Συμπέρασμα

Στα παρελθόν είχαμε το κίνημα των Λουδήτων που ως κοσμοθεωρία απαξίωναν την τεχνολογία. Όμως η τεχνολογία προχώρησε και βοήθησε στην καθημερινότητα του ανθρώπου.

Σήμερα βρισκόμαστε πάλι μπροστά σε ένα δίλλημα: Πρέπει να προχωρήσουμε με την νέα τεχνολογία; Η προσωπική μου συμβουλή θα ήταν να θυμίσω το απόφθεγμα του Ηράκλειτου που μας είπε ότι τα «Πάντα ρέει, πάντα χωρεί, και οὐδὲν μένει¹⁰».

Βλέπουμε λοιπόν την δημιουργία ενός νέου εκπαιδευτικού, τεχνολογικού και κατ'επέκταση εργασιακού οικοσυστήματος.

Carpe diem λοιπόν. Αδράχτε την ευκαιρία και γίνεται οι ηγέτες του μέλλοντος.

¹ Ο όρος είναι σε εισαγωγικά αφού το πρόγραμμα ήταν στην πραγματικότητα απλώς μια έξυπνη εφαρμογή επεξεργασίας φυσικής γλώσσας.

² [What Is ChatGPT Doing ... and Why Does It Work?](#)

³ [What is ChatGPT, DALL-E, and generative AI?](#)

⁴ [Generative AI: What Is It, Tools, Models, Applications and Use Cases](#)

⁵ [Here are 30 generative AI tools you can try for free](#)

⁶ [Generative AI Application Landscape](#)

⁷ Εδώ θα πρέπει να υπενθυμίσουμε ότι, όπως για κάθε πρόγραμμα ιού υπολογιστή υπάρχει το αντιπρόγραμμα που το βρίσκει και το εξουδετερώνει, έτσι έχει αναπτυχθεί και το πρόγραμμα [GPTZero](#) για τον εντοπισμό κειμένων τα οποία έχουν δημιουργηθεί από προγράμματα παραγωγικής τεχνητής νοημοσύνης.

⁸ [ChatGPT-and-Artificial-Intelligence-in-higher-education-Quick-Start-guide](#)

⁹ [Παιδείας μέλλον...](#)

¹⁰ Τα πάντα ρέουν, τα πάντα προχωρούν, και τίποτα δεν μένει ακίνητο!